

Kdo je kriv?

V reviji „Novi časi“, II. - 1962 bemo v uvodniku:

„Dan 6. aprila 1941 je za slovenski narod pomenil na eni strani začetek križnega pota, na drugi pa vstop v visoko šolo življenja. Do tedaj smo bili najbolj pošteni, najbolj kulturni in najbolj verni narod na svetu. Tako vsaj smo prepričevali sami sebe“ itd. „Toda ta najbolj pošteni narod je v naslednjih letih ropal in požigal, najbolj kulturni narod je bil sposoben zverinskih mučenj in polnjenja kraških jam s trupli in najbolj verni narod je tudi znal ustvarjati svoje prve mučence.“

In dalje pravi:

„Nikdar ne bi to pisanje prišlo na dan, če ne bi bili prepričani, da je utvara o najbolj poštemu, najbolj kulturnem in najbolj vernem slov. narodu v preteklih dvajsetih letih povzročila mnogo več škode in nepotrebnih žrtev kot pa koristi.“

Je že prav, da si od časa do časa izprašamo vest; ne le pred spovedjo, ampak tudi, kadar polagamo račune o drugih važnih zadevah. Tudi ne škodi, če nam pri tem kdo pomaga, kar je hotel pisec gori omenjenega članka storiti. Vendar se nam zdi, da stvari ni prijel na pravem koncu. Ne strinjamo se s trditvami, ki smo jih iz omenjenega članka prepisali.

Prvič: Ali smo res sami sebe pričevali, da smo najbolj pošteni, kulturni in verni na svetu. Pisec najbrže ne ve, ali pa se več ne spominja, koliko se je pri nas govorilo, delalo in pisalo proti našim narodnim napakam: pijančevanju, pretepaštvu, surovosti, preklinjanju; proti izrodnom v političnih borbah, proti nevoščljivosti in brezplodnemu tožbarjenju. Rajni prelat Janez Kalan, rekel so mu „slaba vest slovenskega naroda“, je imel posebne organizacije: „Sveta vojska“ — proti pijančevanju in surovosti in „Preporod“ — za dvig narodnih moralnih vrednot, imel tisoče govorov, organiziral kongrese in zborovanja, pisal in bilal naše napake z vso silo. Ali ste brali njegove brošure „Primitve tatu“, „S krampom in gorjačo“ in druge, ki so šle v deset. tisočih med narod. Vedno nam je dajal za zgled druge narode, tako, da smo mu včasih celo zamerili, češ, da nas preveč podcenjuje. Ali se ne spominja, koliko so se pri nas trudili tisk, verske in prosvetne organizacije, da bi se naše narodne napake izkoreninile?

Da smo bili najbolj veren narod na svetu? Kdo je to trdil? Da pa je bilo praktično versko življenje pri nas višje kot pri naših sosedih, kdo si upa to zanikati. Pa se nismo bahali s tem, ampak smo se zavedali, kje in koliko nam še manjka do popolnosti. Ali ni bil cilj Kat. akcije in verskih, pa tudi drugih katoliških organizacij predvsem poglobitev našega verskega življenja in v drugi vrsti apostolat, to se pravi širjenje naših verskih načel in spreobračanje onih, ki so bili v zmoti. Kakšen namen so imeli misijoni po naših farah, ki so bili obvezni in resno pripravljeni? Ali so misijonarji prišli hvallit naše čednosti, ali bičati naše slabo krščanstvo?

Ali smo bili kulturni narod ali nismo bili? Ne samo, da je analfabetizem pri nas neznan že več kot pol stoletja, stanje, ki ga naši sosedje še danes niso dosegli, naš narod je tudi živel s kulturo. Saj skoro ni bilo slovenske hiše brez časopisa in brez knjig. Saj ni bilo slovenske župnije brez prosvetnih organizacij in prosvetnih domov. Angleški pisatelj Bernard Newman pravi, da smo Slovenci poleg Skandinavcev narod, ki največ čita in da na tem polju prekašamo Angleže štirikrat. Dalje trdi, da svet smatra mali slovenski narod za narod prav zaradi tega, ker je dosegel tako visoko kulturno raven. Pravi, da je pravi čudež v zgodovini narodov, da smo se Slovenci mogli ohraniti kot narod, v kljub najneugodnejšim razmeram, in to zaradi tega, ker smo ob nepremagljivih ovirah, da bi dosegli politično svobodo, osredotočili svoje delo za doseg kulturne svobode. Če nas tuje tako oceni, ali ne smemo biti na svojo kulturo tudi sami malce ponosni kaj se vam zdi? Drugič: Da je ta pošteni narod v naslednjih letih ropal, požigal, mučil

Notranja trenja v Alžiru

Pogajanja med alžirskima vladajočima frakcijama, Ben Kedomo zahodnjaško in Ben Bellovo komunistično, so se pretekli teden še vedno nadaljevala. Ben Keda se je trdno zasedel v mestu Alžiru samem, poleg tega pa še v nekaterih vilajah (vojaških conah, na katere je razdeljen Alžir), Ben Bella pa poveljuje nad 40.000 mož vojske, čepremljene s češkimi in sovjetskimi orožjem ter drži v svoji oblasti ostali del dežele. Ben Keda hoče obdržati Alžir na zahodni strani aji vsaj nevtralnega, Ben Bella pa ga spravi v komunistični blok in tudi izvesti podobne družbene reforme in tudi na podoban način kakor je to storil Castro na Kubi.

Pretekli teden so se začela širiti poročila, da sta Ben Keda in Ben Bella prišla do kompromisnega sporazuma za vladanje v deželi. Ta kompromis naj bi obsegal naslednje točke:

1. Alžiru naj vlada šestčlanski politični svet Narodnoosvobodilne fronte, razdeljen enako med pristase obeh tekmecev, sredinskega Ben Kede in levičarskega Ben Belle.

2. Ben Bella bi bil član tega sveta in bi vodil radikalno frakcijo, medtem ko pa Ben Keda ne bi bil član sveta. Sredinski člani sveta naj bi bili podpredsednika Belkacem Krim in Moha-

med Budiaf ter notranji minister Lakdar Ben Tobal.

3. Politični svet, ali kakor ga v Alžiru po sovjetsko imenujejo Politbiro, naj bi vodil volitve za ustavodajno skupščino, ki bi bile 12. avgusta, skupščina pa bi nato potrdila politbiro kot vladajoč organ Alžira.

Narodnoosvobodilna fronta praktično nima opozicije in bo, kakor predvidevajo, dobila veliko večino na volitvah in tako tudi v parlamentu, ki ima 103 sedeže.

Kljub temu napovedanemu kompromisu med obema alžirskima frakcijama, pa se je položaj v državi poslabšal, ko je Ben Bella na eni in Ben Keda na drugi strani objavil, da sta vsak zase formirala svojo politično fronto. Oba sta tudi objavila, da nameravata s svojima strankama vsak zase vzeti „usodo Alžira v svoje roke“.

Tako se položaj nezadržno, zaradi komunističnega Ben Belle, ki dobiva navodila iz Moskve, bliža trenutku, ko bo prišlo vsaj do hudega političnega, če že ne do vojaškega obračunavanja med obema frakcijama in končno celo do državljanske vojne.

Rezultati državljanskih vojn pa so bili doslej za zahodnjake, zaradi njihovega oklevanja, še vedno negativni.

Medsebojno obtoževanje v Ženevi

Na ženevski razorožitveni konferenci, na kateri zunanji ministri razpravljajo tudi o vseh mogočih drugih svetovnih in krajevnih vprašanjih, so preteklo soboto zahodnjaki na eni strani ter ZSSR in rdeča Kitajska na drugi strani formalno podpisali pogodbo, po kateri se obe strani obvezujeta vzdrževati neodvisnost in nevtralnost Laos.

Ameriški zunanji minister Rusk je ob podpisu pogodbe najresneje opozoril komuniste, da bodo morali „do potankosti“ izpolnjevati pogodbo, če se hoče, da bo učinkovita, se pravi, da bo prenehala državljanska vojna v Laosu. Nova laoska vlada, koalicija konservativcev, levičarjev in nevtralcov, bo morala na podlagi te pogodbe združiti posamezne frakcije laoske vojske v enotno vojsko, čeprav te točke, kljub ameriški zahtevi, niso v pogodbi do potankosti formulirali.

Rusk je tudi poudaril, da s podpisom te pogodbe ZDA še ne priznavajo rdečega kitajskega režima in severnih vietnamskih komunistov. Nastopil je

proti „zavijanju dejstev“ s strani kitajskega delegata na konferenci, ki je izjavil, da ZDA „nadaljujejo z vojaškimi intervencijami v jugovzhodni Aziji“ in da „laoskega miru ne bo mogoče uveljaviti vse do tlej, dokler bodo ZDA vzdrževale ogenj vojne v južnem Vietnamu“. Prav tako „ni nobenega opravičila“ za prisotnost ameriških oddelkov v Siamu.

Podobne obtožbe proti ZDA je izrekel tudi severno vietnamski zunanji minister.

Nasprotno pa je sovjetski zunanji minister Gromiko poudarjal, da „se je sedaj posrečilo razpršiti oblake vojne še na enem koncu našega planeta in ustaviti prelivanje krvi v Laosu. Važno je, da smo odpravili to ležišče vojne v jugovzhodni Aziji in storili vse, da bi se utrdil mir na tem področju.“

Laoski predsednik princ Suvana Fuma je ugotovil, da sporazum ni perfekten, da pa je „zadosti realističen.“

Konferenca v Ženevi se udeležuje 14 delegatov. Sestala se je za podpis laoske pogodbe in za nadaljevanje razpravljanja o razorožitvi. Istočasno se ZSSR in ZDA razgovarjata tudi o problemu Berlina, ki se ne premakne z mrtve točke. Sovjeti vztrajno zahtevajo umik zavezniških sil iz Zahodnega Berlina, zahodnjaki pa te zahteve nikakor ne morejo sprejeti.

GENERAL LAURIS NORSTAD ODSTOPIL

General Lauris Norstad, vrhovni poveljnik oboroženih sil zahodnoevropske obrambne skupnosti s sedežem v Parizu, je dal ostavko na svoj položaj. Na tem mestu je bil vse od leta 1956. Bil je odločen zagovornik oborožitve zahodnoevropskih oboroženih sil z atomskim orožjem ter odločne politike proti komunističnim izzivalcem. Zoradi tega je prišlo večkrat do nesoglasja med njim in predsednikom Kennedyjem, ter njegovim zun. ministrom Deanom Ruskom in ministrom za narodno obrambo MacNamaro. General Norstad je sedaj 55 let star ter ima za sabo 36 let vojaške službe. Njegov odstop so v prestolnicah držav zahodnoevropske obrambne skupnosti vzeli na znanje z obžalovanjem, da tako odgovorno mesto zapušta tako sposoben vojaški poveljnik. Istočasno so pa vlade teh držav objavile, da bi glede imenovanja njegovega naslednika hotele imeti tudi one kako besedo, čeprav to ne pomeni, da bi ameriški general ne smel biti vrhovni poveljnik evropskih zavezniških obrambnih sil. Želijo pa, da se Norstadov naslednik — to bo verjetno general Lyman Lemnitzer — določi sporazumno z njimi. V tem smislu so zunanji ministri zahodnih demokratičnih držav že imeli razgovore z ameriškim drž. tajnikom Ruskom v Ženevi.

Državni udar v Peruju

Preteklo sredo je vojska v Peruju izvedla državni udar in prevzela oblast v svoje roke. Trije predsedniški kandidati se v petih tednih niso mogli sporazumeti, kateri od njih naj bi prepuštil drugemu možnost izvolitve v kongresu za predsednika. Na volitvah namreč nobeden od njih ni dobil zadostne večine, da bi bil avtomatično postal predsednik.

Razen tega perujska vojska nikakor ni hotela pristati na to, da bi postal predsednik levičarski, toda nekomunistični Haya de la Torre, eden od treh predsedniških kandidatov.

Tako je odstavila dosedanega predsednika Manuela Prada in ga internirala, ker ni hotel razveljaviti volitev zaradi volilnih sleparij. Haya de la Torre se je zatekel v skrivališče.

Zaradi novega državnega udara, ki ga je napravila vojska, je završalo po vsej Latinski Ameriki in v ZDA. Prvi se je oglasil proti takemu reševanju

državnih zadev venezuelski predsednik Betancourt ter je Venezuela takoj prekinila odnose s Perujem. Betancourt je nadalje zahteval, naj tako storijo tudi druge ameriške države in da naj se skliče Medameriška organizacija za skupen nastop proti Peruju.

Venezueli je sledil Čile ter je tudi prekinil odnose s Perujem. Ostale ameriške države se še niso izjavile, razen ZDA, ko je Kennedy objavil, da ukinja Peruju redno dolarsko pomoč iz fondov Zveze za napredek. Peru je iz teh fondov dobival letno 81 milijonov dolarjev.

Perujsko vojaško junto vodi general Godoy, ki je pozval ZDA, naj spreminijo svoje negativno stališče do Peruja, ker da bo vojska mirno predala oblast civilnim predstavnikom. Prvih leto, ko bo medtem zagotovila pravilen ustavni prenos oblasti. Vojska trdi, da so bili rezultati nedavnih volitev v veliki obsegu potrjeni.

I Z T E D N A V T E D E N

Brazilske nadškofje in škofje so izdali skupno spomenico, v kateri zahtevajo od vlade takojšnjo izvedbo agrarne reforme, spremembo zakona o bankah, spremembo sedaj veljavnega davčnega sistema, ustroja vseučilišč ter preosnovo državne uprave. Obtožujejo tudi vlado, da dopušča infiltracijo komunistov v sindikalne ustanove.

V Montevideu se je včeraj začel 25. kongres Pax Romanae. Glavni predmet razprav na letošnjem kongresu je o temi: „Socialna odgovornost univerze in vseučilišča.“ Zadnji kongres Pax Romanae je bil leta 1958 na Dunaju. Na njem so razpravljali o temi: „Današnja univerza in zahteva po svobodi.“

Kubanski kom. diktator Castro je v zadnjem govoru napadal meščanski in kmečki sloj. Zatrjeval je, da „ima protirevolucija glavno zaslombo v meščanski in kmečki buržoaziji.“ Zagrožil je, da jo bo uničil, „ko bo smatral to za potrebno.“

Dr. Enrique Huertas, predsednik Združenja kubanskih zdravnikov v emigraciji, je izjavil, da trenutno deluje 1350 kubanskih zdravnikov izven svoje domovine. Vsi ti, kakor tudi več kot 90% tistih, ki so ostali še na Kubi, so odločno proti Castru.

V Greenwihu v ZDA je umrl Henry F. Holland, bivši državni podtajnik za Latinsko Ameriko. Spadal je v vrsto najboljših ameriških diplomatov ter si je veliko prizadeval, da bi izboljšal odnose med ZDA in Latinsko Ameriko.

Zadnja preosnova angleške vlade, ki jo je izvršil njen predsednik MacMillan je povzročila hudo kri v vrstah konservativne stranke. Nezadovoljstvo poslancev te stranke je prišlo do vidnega izraza ob zadnji predstavitvi preosnovane MacMillanove vlade parlamentu.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Objava politične zakonodaje

Vlada je na nočni seji prejšnji terek sprejela politično zakonodajo, ki naj privede do normalizacije notranje političnega življenja v Argentini. Ti zakoni so: statut o političnih strankah, sprememba volilnega zakona, ustanovitev volilnega sodišča in uvedba v ponovno veljavo dekreta vlade osvobodilne revolucije št. 4161/56.

Z novo politično zakonodajo vlada vztraja še naprej pri določenem terminu za izvedbo splošnih volitev v Argentini, t. j. v sredini prihodnjega leta. Volitve bodo po proporcionalnem sistemu. Nastopanje totalitarnih skupin ni dovoljeno. V političnem življenju ni dovoljeno uporabljanje propagandnih gesel in sredstev, ki se jih je posluževal prejšnji režim, t. j. prepevanje raznih popevk, igranje koračnic, nošenje Peronovih slik in podobno. Stranke se bodo morale prilagoditi določilom novega zakona o političnih strankah. Tistim, ki imajo organizacije po vsej državi, ne bo treba znova prositi za podelitve politične in pravne osebnosti. Te stranke so samo tri in sicer obe radikalni stranki in krščansko-demokratska stranka. Pri volitvah bodo mogle nastopati samo stranke, ki so dosegle določen odstotek

glasov (3%). To določilo ima namen, da preprečuje preveliko razbijanje političnih sil. Vojaske osebe in funkcionarji po sindikatih bodo pri volitvah mogli kandidirati samo, če bodo dve leti pred volitvami upokojeni, ali pa za toliko časa ne bodo več izvrševali funkcij v sindikalni organizaciji.

Živahna politična aktivnost

Po objavi politične zakonodaje bo notranje politično življenje v Argentini postalo še živahnejše, kajti politične stranke se bodo na eni strani morale pod nadzorstvom svojih sedanjih vodstev prilagoditi določilom novega volilnega zakona, na drugi strani bodo pa priprave za splošne volitve začele dobivati tudi konkretnije oblike.

Kot smo že omenili je zelo verjetno, da bomo za prihodnje volitve v Argentini imeli več front. Tako višji upokojeni letalski častnik Juan José Guirandez pripravlja ustanovitev „narodne fronte“. V izjavi časnikarjem je povedal, da bodo po njegovem pri prihodnjih volitvah nastopale tri fronte: ena bo fronta svobode, druga levičarska, tretja pa narodna fronta. Osnova te fronte naj bi bila socialistična pravičnost, razdelitev narodnega bogastva v miru, redu, zunanji politiki pa zahodnodemokratski (Nadaljevanje na 2. strani)

Ob prazniku Mohorjeve družbe

Demokratski Slovenci v izseljenstvu se ob stoletnici Slomskove smrti spominjamo skozi vse letošnje leto, z raznimi prireditvami velikega slovenskega cerkvenega dostojanstvenika, rodoljuba in mladoljuba ter slovenskega prosvetitelja, ki je s prenosom lavantinske škofije iz št. Andraža v Maribor, s pospejevanjem ustanavljanja nedeljskih šol in pisanjem ter izdajanjem prvih slovenskih beril za slovensko mladino otel gotove narodne smrti spodnještarske Slovence, za splošno izobrazbo vsega slovenskega naroda pa poskrbel z ustanovitvijo Društva sv. Mohorja l. 1852. Tako je to društvo, odnosno Mohorjeva družba, kakor se je pozneje imenovalo in pod katerim naslovom razvija svojo delavnost in vrši svoje poslanstvo med slovenskim narodom še sedaj, dne 12. julija t. l., t. j. na praznik sv. Mohorja in Fortunata imelo tudi svoj praznik, namreč 110-letnico ustanovitve.

Prav je, da se je spomnimo. Zlasti še v letošnjem Slomskem letu. Ko jo je leta 1852 ustanovil Anton Martin Slomšek, ni imela nobenega drugega premoženja razen njegovih 500 goldinarjev. To je bil začetni obratni kapital sedanje Mohorjeve družbe. Mohorjevo društvo v začetku ni imelo še svoje tiskarne in je vse do leta 1871 tiskalo knjige po večini v Blasniki tiskarni v Ljubljani. Prvi knjigi, ki jih je Mohorjeva družba tiskala v lastni tiskarni sta bili Kocancičeva „Kristusova življenja in smrt“ v nakladi 20.000 izvodov ter Kočvarjeva „Kupčija in obrtnija“. V lastno hišo se je tiskarna preselila leta 1878. Dokler je bilo število udov še nizko, so tiskarniki prostori še kar zadostovali, ko se je pa začelo iz leta v leto javljati vedno več naročnikov za Mohorjeve knjige, je bilo treba misliti na večje prostore. Zato se je odbor

družbe odločil za zgraditev nove hiše za družbo na Vetrinjskem obmestu 26 v Celovcu, kjer je še danes. Svojemu namenu je to novo veliko poslopje začelo služiti leta 1894.

Tako se je Družba sv. Mohorja iz skromnih začetkov razrastla v največjo slovensko založniško podjetje, ki je med Slovence razposlalo na milijone knjig. Po prvi svetovni vojni je Družba najprej izdajala svoje knjige v Prevaljah, nato pa v Celju, na Goriškem pa Goriška Mohorjeva družba, ker je bilo pošiljanje Mohorjev iz Jugoslavije oteženo. Po drugi svetovni vojni Mohorjeva družba v Celju zaradi sedanjega komunističnega režima ne more svobodno in neovirano delovati, zato je bila znova obnovljena ustanovitev Mohorjeve družbe v Celovcu, ki izdaja slovenske knjige po zamisli in namenih njenega ustanovitelja Antona Martina Slomška.

Njeno delovno področje je prekorajčilo meje slovenskega dela Koroške ter se raztegnilo na izseljene Slovence po vsem svetu. Število njenih udov se je že precej dvignilo. Razveseljivo dejstvo je, da jih je vsako leto več. Razveseljivo, pravimo zato, ker to dejstvo razodeva, da med Slovenci v izseljenstvu ljubezen do dobre slovenske knjige še ni umrla. Poleg knjig, ki jih izdajajo sami slovenski izseljenki v Argentini, Severni Ameriki in v zadnjem času tudi v Avstraliji, pridno segajo tudi po Mohorjevih. Z njimi si ustvarjajo lepo domačo družinsko knjižnico. S tem pa izpričujejo svoje hotenje in željo, naj bi slovenska beseda živela iz roda v rod.

Z negovanjem ljubezni do lepe slovenske knjige, do slovenskega tiska v izseljenstvu, bomo pa tudi najlepše počastili največjega slovenskega prosvetitelja Antona Martina Slomška.

Sestanek zaupnikov Slovenske ljudske stranke

Bil je v nedeljo dne 22. julija dopoldne v župnijski dvorani v Ramos Mejiji ter je bil zelo dobro obiskan.

Ob napovedani uri ga je začel g. Rudolf Smersu, tajnik stranke in Poverjeništvu za Argentino. Pozdravil je zbrane zaupnike, nato se pa spomnil umrlih strankinih funkcionarjev od zadnjega sestanka strankinih zaupnikov. To so Janez Zebre, Jože Tomažević in Janez Lesar. S toplimi besedami je omenjal njihovo delovanje v strankini organizaciji doma in v izseljenstvu, nato pa vse naprosil, da za pokoj njihovih duš izmolijo Očenaš, kar so zaupniki tudi storili.

V nadaljnjih izjavah je spominjal dvajsetletnice vseh tistih slovenskih fantov in moških, ki so se doma pred 20 leti odločno postavili proti komunističnemu nasilju in zločinu: pok. Emmerja, dr. Lamberta Ehrliha, Iva Peršuha, Kukoviča in vseh ostalih. Z izbranimi besedami je počastil njihov spomin. Nato je omenjal naslednjo važno obletnico: 20-letnico ustanovitve prve vsake straže pri št. Joštu nad Vrh., kateri so sledile druge. Vseh je bilo okoli 80, katere je povezovala kot nekako tajna ilegalna centrala Slovenska legija. Povedal je, da jih je potreba po obrambi lastnega življenja, zavarovanja lastnega imetja in lastnih domov priklicala v življenje, ne pa želja po oblasti. Prav tako se je spominjal nastopanja štajerskega bataljona.

Poročilo zastopnikov SLS o mednarodnem kršč. dem. mladinskem kongresu v Caracasu

Zatem pa je prešel na dnevni red, na katerem sta bili poročili gg. Vitala Ašiča ter Tineta Debeljaka ml. o delu in poteku mednarodnega kongresa mladinskih krščansko-demokratskih strank iz raznih delov sveta. Udeležila sta se ga kot mladinska zastopnika Slovenske ljudske stranke. Poročilo za zbor zaupnikov sta si razdelila tako, da je g. Vital Ašič poročal o delu samega kongresa mladinskih krščansko-demokratskih organizacij in o delu, ki sta ga na tem kongresu opravila slovenska zastopnika, g. Tine Debeljak ml. pa o razmerah v Venezueli ter o življenju in delovanju Slovencev v tej državi.

Iz poročila g. Vitala Ašiča je bilo razvidno, da sta slovenska delegata opravila na kongresu svojo nalogo. Tako sta med drugim ostale delegate na kongresu seznanila s delom Slovenske ljudske stranke pred vojno v domovini ter sedaj v izseljenstvu. Opozorila sta jih tudi na trpljenje naroda pod komunistično tiranijo. Njuno zadevno poročilo je bilo objavljeno tudi v enem od vodilnih caracaških dnevnikov. Aktivno sta zlasti sodelovala v politični komisiji ter v njej uspela, da je bila v politični resoluciji tako močno poudarjena obsodba vseh komunističnih režimov v svetu in

zatrnilo, da bodo krščansko-demokratske mladinske organizacije povsod delale na osvoboditvi narodov izpod komunistične sužnosti ter za doseg socialne pravičnosti in življenja narodov v svobodi ter demokraciji.

G. Tine Debeljak ml. je zaupnike SLS seznanil s političnim in gospodarskim razvojem Venezuele, prikazal delo tamošnje krščansko-demokratske stranke COPEI in njenega voditelja dr. Caldere. Uspehi te solidno zgrajene stranke organizacije in idejna zgrajenost strankinih pristašev so porok njenega nadaljnjega razmaha. V drugem delu je govornik podal sliko življenja in dela slovenskih naseljencev v Venezueli, zlasti v Caracasu, kjer deluje kot kaplan g. Janez Grlic. Prikazal je njihove napore, da bi se organizacijsko čim bolj povezali in omenil prireditve, na katerih se zbirajo. Za pozdrave, ki so mu jih naročili za Slovence v Argentini, so se mu strankini zaupniki toplo zahvalili.

Pozdravne besede Miloša Stareta dr. Franciscu Ramos Mejiji

Med debato o poročilih zastopnikov mladinske stranke organizacije na mednarodnem kongresu mladinskih krščansko-demokratskih strank, je predsednik Poverjeništvu Slovenske ljudske stranke za Argentino g. Miloš Stare pripeljal v dvorano dr. Franca Ramos Mejijo, biv. predsednika arg. kršč. demokratske stranke in sedanjega člana izvršnega odbora te politične skupine. Prihod odličnega in vplivnega člana argentinske krščanske demokracije g. dr. Ramos Mejije v dvorano so zaupniki Slovenske ljudske stranke pozdravili z navdušenim odobravanjem in ploskanjem.

G. Miloš Stare je g. dr. Ramos Mejiji najprej predstavil vodilne funkcije SLS, nato ga je pozdravil z lepim nagovorom, v katerem mu je v zgoščenih besedah prikazal položaj Slovencev pod Avstrijo, njihovo borbo za osnovne narodne pravice, ustanovitev krščansko-demokratske stranke, ki je dobila svoje ideološke osnove na prvem slovenskem kat. shodu leta 1892, in na njeno delo za politično vzgojo in uveljavitev slovenskega naroda ter gospodarsko osamosvojitve s pomočjo združništva in dviganje splošne ljudske izobrazbe s pomočjo številnih prosvetnih in izobraževalnih društev. Poudarjal je, da je krščanska demokracija opravila gigantsko delo med svojim narodom. Prikazal mu je tudi politično veličino slovenskega narodnega voditelja dr. Korošca, ki je za Slovence to, kar je De Gasperi za Italijane, Schumann za Francoze in dr. Adenauer za Nemce.

V nadaljnjih izjavah je orisal delo stranke v izseljenstvu, ker je njeno delovanje pod komunistično diktaturo v domovini onemogočeno. V izse-

Slovenec med svetovnimi znanstveniki

Leta 1958 je bilo na sedmem svetovnem kongresu znanstvenikov za preučevanje raka v Londonu določeno, da bo naslednji svetovni kongres leta 1962 v Moskvi. Pred par dnevi, t. j. v ponedeljek dne 23. julija se je res začel osmi svetovni kongres za preučevanje raka v Moskvi. Udeležujejo se ga delegati in znanstveniki iz 66 držav. Na povabilo sovjetske vlade se udeležuje kongresa tudi Slovenec dr. Franc Zajdel, ki bo imel na kongresu tri predavanja, nato se bo udeležil v zadnjih dneh julija in prvih dneh avgusta francosko-ruskega kolokvija o raku v Moskvi, kjer bo 5 najbolj znanih francoskih radiologov, med njimi dr. Zajdel,

in 5 najboljših ruskih radiologov razpravljalo o raku. Ob tej priliki bo dr. Zajdel predaval o raku na jetrih pri podganah.

Dr. Zajdel je Ljubljčan, star 42 let, ki je zapustil domovino kot begunec leta 1945. Z vztrajnostjo je premagal včasih nepremostljive težave in uveljavil v Franciji svoje izredne sposobnosti. Je danes eden najbolj priznanih francoskih znanstvenikov za preučevanje raka. Je šef laboratorija na Institut de radium v Parizu ter vrši svoje znanstveno delo s pomočjo petih asistentov in številnih pomočnikov, ki iz vsega sveta prihajajo tja, da se tam izpopolnijo.

Izenjstvo stranka nadaljuje svoje delo za zmago idej krščanske demokracije, da bi svet iz sedanjih idejnih zablod našel pravo pot in rešitev. Zato pa tudi pristaši Slovenske ljudske stranke z zanimanjem spremljajo razvoj argentinske krščansko-demokratske stranke in iskreno žele, da bi čimprej mogla doseči, da bi ljudje spoznali, da je samo v krščanstvu, demokraciji in svobodi rešitev.

Dr. Ramos Mejia govori zaupnikom SLS

Dr. F. Ramos Mejia se je g. Staretu za tople pozdravne besede iskreno zahvalil, nato pa naglasil, da se čuti počaščenega, da govori pred predstavniki stare evropske krščansko-demokratske stranke. Kajti Evropa je zibelka krščansko-demokratskega gibanja v svetu. Od tam se je širilo v druge dele sveta in tudi krščansko-demokratske stranke v Južni Ameriki so nastale po vzoru evropskih krščansko-demokratskih strank. Povedal je, da se je lani osebno preprčil o delu, ki so ga opravile kršč. demokratske stranke v posameznih evropskih državah. To delo vzbuja naravno občudovanje. Na to delo je ves svet lahko ponosen. Omenjal je bratstvo med narodi, ki ga je ustvarilo krščansko-demokratsko gibanje v Evropi. To je občutil tako na kongresu evropskih kršč. demokratskih strank v Luzernu v Švici, kakor tudi na kongresu francoske kršč. demokratske stranke. Na obeh kongresih je bila poudarjena tudi nujnost, da se morajo evropske krščansko-demokratske stranke zanimati za razvoj v Južni Ameriki ter tamošnjim krščanskim demokratskim političnim organizacijam in narodom pomagati, da se kulturno in gospodarsko ter socialno dvignejo.

Po tem širokem okvirnem prikazu svetovnega krščansko-demokratskega gibanja, ki drži vse narode in rase na svetu, je prešel na prikaz sedanje argentinske politične krize ter na vlogo, ki jo v njej igra tukajšnja krščansko-demokratska stranka. Opozarjal je na važnost in nevarnost sedanjega dogajanja ne samo v Argentini, ampak v vsej Latinski Ameriki, kjer se bijeta za oblast dva idejna tokova: svoboda, socialna pravičnost, dostojanstvo človeka na eni strani ter nasilje in zasužnjenje človeka in narodov pod komunistično diktaturo in uničenje krščanske kulture na drugi strani. V ta idejni boj je postavljena tudi argentinska krščanska demokracija. V njem mora delovati in v njem mora odigrati svojo vlogo. Mora se vreti v vrtnice sedanjega političnega

BRALI SMO

„NE ZMOREMO DELA! POMAGAJTE!“

Pod tem naslovom urednik avstralskih „Misli“ za mesec junij objavlja naslednje ugotovitve ob pismu Slovenske izseljenske matice „Svobodni Sloveniji“ in odgovoru, ki ga je poslal v Ljubljano urednik tega lista:

„Tako pojamranje in tako prošnjo je dobila argentinska „Svobodna Slovenija“ iz — nesvobodne Slovenije, centrala Ljubljana.

Poslala ga je Slovenska izseljenska matca in prvi odstavek se glasi:

„Po sprejemu zakona o amnestiji prejema Slovenska izseljenska matca vsak dan kopico pism naših rojakov, ki sprašujejo, kaj naj napravijo, da po tem zakonu uredijo razmerje do Jugoslavije. Slovenska izseljenska matca žal ne more odgovoriti vsakemu posebej, ker je teh pism le preveč.“

V nadaljnjih vrsticah prosijo „sekretar“ Just Mklave uredništvo Svobodne Slovenije, naj list ponatisne iz ljubljanskega „Dela“ pojasnilo o amnestiji in s tem pomaga Matici, da ji ne bo treba odgovarjati na pisma, ki „jih je le preveč“.

„Svobodna Slovenija“ objavlja pismo, ki ga je urednik poslal v Ljubljano kot odgovor na jamranje in prošnjo. Dobro je sestavil pismo, gotovo so si v Ljubljani ob branju pisma precej osvežili zarjaveli spomin.

Mi pri „Mislih“ nismo dobili takega pisma, vsaj zdaj še ne. Ko pa pre-

in socialnega dogajanja in reševati ljudi in narod za svobodo in demokracijo s socialno pravičnostjo in s poudarjanjem radikalnih socialnih in gospodarskih sprememb. Glede reševanja teh nalog so pa v stranki različna mnenja, ki so ustvarila v politični organizaciji dve skupini: Prva zagovarja in izvaja politični program, ki je bil sprejet na zadnjem kongresu v mestu Rosario, da mora stranka stopiti na riskantno pot in se približevati ljudskim množicam, ki so bile s prejšnjim režimom, samo da jih reši, da ne bi šle še bolj v ekstrem in da ne bi bile sploh izgubljene za svobodo in demokracijo. Tem množična stranka mora pomagati, da pride do zboljšanja socialnih razmer, do pravičnejše razdelitve narodnega premoženja, do boljših življenjskih pogojev, do dviga kulturne stopnje.

Druga skupina pa zagovarja stališče, da je treba najprej stranko idejno utrditi, zgraditi dobro njene organizacije po vsej državi, jih tesno povezati med sabo in šele nato se spustiti v borbo za oblast.

Ti dve struji sta v stranki. Govornik je prepričan, da bo gotovo prej ali slej prišlo med njima do skupnega enotnega gledanja in nastopanja, ker obe želita, da bi se stranka razvijala naprej in da bi čimprej pripomogla do uveljavitve svojega programa. Zaupniki Slovenske ljudske stranke je govornik ob zaključku svojih izjav izkreno prosil, naj tudi oni pomagajo pri delu argentinske krščanske demokratske stranke, da bo narod čimprej spoznal, da je samo v krščanstvu in svobodi rešitev, kot je omenil g. Stare.

Izvajanjem g. dr. Franca Ramos Mejije, za katerega je ob začetku svojega govora dejal, da to ne bo politični govor, ampak samo „kramljanje med prijatelji“, so zaupniki SLS sledili z vidno napeto pozornostjo. Kajti bila so zanimiva, tako lepo podana in prikazana z vso objektivnostjo in nepristranostjo, da sedaj laže in bolj razumejo položaj argentinske krščanske demokracije v sedanji argentinski politični stvarnosti.

V imenu navzočih zaupnikov se je g. Rudolf Smersu zahvalil dr. Ramos Mejiji za njegov tako temeljit prikaz stanja krščanske demokratske stranke v svetu, v Južni Ameriki in zlasti v Argentini ter tako jasn pogled na zamotane probleme, ki so v zvezi z delom krščansko-demokratske stranke v Južni Ameriki.

Nato je bil lepo uspeli sestanek zaključen.

biramo „Matičino pismo v Svobodni Sloveniji, se čudimo, čudimo, strmimo! Ne strmimo nad ugotovitvijo, da prihaja na Matico „le preveč pism“, saj nimamo niti malo pojma, koliko je za Matico „le preveč“. Strmimo nad dejstvom, da pri Matici, v nesvobodni Sloveniji, sploh poznajo — in zdaj cele priznajo — kaj takega, kot je „Svobodna Slovenija“. Še več: Na pomoč jo kličejo! Nekomu se je moralo čudno zavrtneti v možganskem kolesju!

Ista Matca razpošilja beguncem in drugim izseljenem vsakovrstno propagando kar na debelo in sam Ranković jo je pozval, naj to dela odlej še bolj na debelo. Pošiljke so to, ki po veliki večini ni nihče zanje vprašal. Na osebna pisma pa „ne more“ odgovarjati — manjka ali časa ali denarja. Zakaj se Matica ne obrne na Rankoviča, da prisloži na pomoč? Zakaj se obrača na tak frdaman naslov, kot je „Svobodna Slovenija“ v Argentini?

Ni se zgodilo, pa če bi se zgodilo, da tudi „Misli“ dobe tak poziv od Matice, bi bil odgovor naslednji:

„Z veseljem se bo list zavzel, da pomaga spravljati 'pomiloščene' nazaj domov, toda pod pogojem, da Matica in Ranković garantirata tudi „Mislim“ svobodno pot v domovino in nemoteno nadaljnje izhajanje lista v LJUBLJANI namesto v Sydneyu. Na korajžlo!“ —

ARGENTINA

(Nadaljevanje s 1. strani)

ska usmeritev. Za generala Bengoa je dejal, da je njegov prijatelj, toda njegova akcija z njegovo kandidaturo še nima nič skupnega.

Med tem pa pristaši biv. predsednika Aramburja nadaljujejo akcijo z ustanavljanjem novih odborov, ki naj bi podpirali njegovo kandidaturo za predsednika. Zanj je tudi vedno več skupin v dr. Frondizijevi nepomirljivi radikalni stranki. Nekateri celo omenjajo možnost, da bo sam dr. Frondizi podprl njegovo kandidaturo. Za podpredsedniškega kandidata imenujejo poleg predsednika Aramburja razne osebnosti iz obeh radikalnih strank. Iz Frondizijeve radikalne stranke biv. ministra za gospodarstvo ter poznejšega veleposlanika v Moskvi in nazadnje v Washingtonu dr. Emilio Donata del Carril ali pa dr. Ilija, vplivno osebnost ljudske radikalne stranke iz Córdoba. Za Aramburja so zatem še nekatere druge politične skupine kot progresivni demokrati, demokratski socialisti in disidenti krščanskih demokratov, medtem ko večina kršč. demokratske stranke ni za politično vezanje stranke s političnimi skupinami, ki pospešujejo kandidaturo Aramburja.

Za izpustitev dr. Frondizija na svobodo

Predsednik konvencije dr. Frondizijeve radikalne stranke dr. Raúl Rabanague, ki sedaj tudi vodi to politično skupino do izvolitve novega predsedstva na nadaljevanju strankine konvencije dne 4. avgusta v Buenos Airesu je napovedal široko zasnovano akcijo za izpustitev dr. Frondizija na svobodo, ki je kot znano že od 29. marca t. l. konfiniran na otoku Martín García. Napovedal je, da bodo prošnjo za pomoč v tej zadevi poslali tudi na mednarodne ustanove.

O dr. Frondiziju in njegovi odstavitvi je govoril pred svojimi pristaši tudi Frondizijev poslanec Luis Boffi. V izjavi je kritiziral gotove Frondizijeve postopke, n. pr. da je dopustil da so Rogelio Frigerio in nekateri drugi korupcionisti ustvarili svojo vzporedno vlado. V svoji izjavi je kritiziral tudi zadržanje biv. notranjega ministra dr. Vitola, ki je dr. Frondizija zapustil prav v trenutku, ko je isti od njega zahteval solidarnost z njim, sedaj bi pa isti dr. Vitolo rad vodil stranko in žene na ostrino akcijo v prilog dr. Frondiziju. Pohvalno je omenjal dr. Frondizijeve načrte za obnovo države. Zanje pravi, da bi jo bile vsestransko dvignile in zvišale življenjski standard ljudstva, kar pa ni šlo v račun gotovim krogom. Zato so delni uspeh peronistov vzeli samo za pretežno, da so dr. Frondizija zrušili. Njegovo odstranitev, so pa zahtevali ljudski radikali, konservativci, peronisti, gremialci in oborožene sile.

Usoda kongresa

Usoda kongresa izgleda da je končno zapečatena. Poleg poslancev ljudskih radikalov, je v zadnjem času dala ostavke na poslanske mandate tudi večina dr. Frondizijevih poslancev, ki so se tako odzvali pozivu strankine konvencije. Ostavko na senatorski mandat je dal tudi dr. Benjamin Guzman, ki je v senatu zavzemal položaj predsednika senatne zbornice. Izgleda, da bo vlada poslansko in senatno zbornico razpustila.

V boju s sušo

Politične in gospodarske težave že nekaj časa spremlja izredna suša v južnih področjih province Buenos Airesa in v Pampi. Ponekod že po več mesecev sploh ni deževalo ter so prostrani pašniki povsem posušeni. Živino so iz najbolj ogroženih področij spravili na druga mesta, veliko je pa prodali tudi za zakol, tisoče glav goveda in ovac pa je že tudi od lakote poginilo. V zadnjih dneh se je položaj tako poslabšal, da je v omenjenih provincah v nevarnosti 8 milijonov glav goveje živine. Spričo te izredne nevarnosti, ki je zagrozila argentinskemu narodnemu gospodarstvu je državni tajnik za živinorejo in poljedelstvo dr. Urien podvzel vrsto nujnih ukrepov z napovedjo in zagotovilom živinorejcem, da živina ne bo poginjala od lakote. Angažiral je na tisoče vagonov za dovoz krme in raznih vrst žita v ogrožene kraje. Ker so pa prav te dni železničarji začeli z dveurnimi stavkami v vsakem turnusu, jih je Kmetijska družba rotila, naj v sedanjih kritičnih trenutkih nikar ne izvajajo stavkovnih načrtov, pa železničarji na to niso pristali. Nato so oborožene sile organizirale letalske mostove iz Rosario, Santa Fe, Santiago del Estero, Barradero in Chaco s področji na jugu province Buenos Airesa in La Pampa. Letala so neprestano v zraku in vozijo v od suše prizadeta področja krmo in žito ter tako rešujejo sestrano živino gotovega pogina.

SLOVENCI POSVETU

ZDA

Msgr. John Oman odšel v pokoj

Dolgoletni župnik ene največjih slovenskih župnij v Severni Ameriki pri sv. Lovrencu v Clevelandu, msgr. John J. Oman je zaradi let zaprosil za pokoj. Škof ga je imenoval za častnega župnika in ga povabil, da ostane pri sv. Lovrencu. Msgr. Oman pa se je odločil, da bo večer svojega življenja preživel v svojem rodnem mestu Minnesota pri svojih sorodnikih.

Na njegovo mesto je prišel za no-

vega župnika č. g. Francis Baraga, ki je bil dozdaj kaplan pri Sv. Kristini v Euclidu, kamor pojde dosed. kaplan od Sv. Lovrenca č. g. Victor Cimperman.

Msgr. Oman je v svojih dolgih letih župnikovanja pri Sv. Lovrencu veliko storil za versko in kulturno rast slovenskega življa v Clevelandu, kjer je največja slovenska naselbina v Ameriki. Z veliko ljubeznijo in razumevanjem je pomagal staro in novonaseljencem brez razlike. Njegove zasloge za slovenske izseljence so z zlatimi črkami zapisane v kroniki slovenskega izseljenstva.

PO ŠPORTNEM SVETU

Na jugoslovanskem državnem prvenstvu v namiznem tenisu za posameznike in dvojice je 17-letni mladinec Večko iz Hrastnika osvojil kar štiri naslove: Po stal je mladinski prvak med posamezniki ter v mladinskih, članskih in mešanih dvojicah. V članskih in mladinskih dvojicah je igral s Korpo, v mešanih pa s Pirčevom. Med člani je osvojil naslov prvaka Vojislav Marković, Pirčeva je državna prvakinja pri članicah, pri mladinkah pa Kraigherjeva iz Raven. Plutova in Knapova sta v finalu premagali dvojico Tošić-Vukosavljevič.

Ljubljanski Olimpijci je v tekmovalni za pokal evropskih košarkarskih prvakov prišla do polfinala. V polfinalu je v Ljubljani premagala moštvo Real Madrid s 15 koši naskoka. Vendar ta zmaga ni zadostovala, kajti španci so v Madridu zmagali z 69:53 in s 16 koši izločili Olimpijce iz nadaljnjega tekmovanja. Ljubljanski časopisi pišejo, da je bila tekma v Madridu izredno težka ter da sta sodnika Italijan Reverberi in Francoz Lewis imela precej prstov vmes; med drugimi so tudi čemerilici eno minuto predčasno odpiskali tekmo. V prvem delu sta sodnika prisodila v prid Olimpiji samo dve osebni napaki, kar je zelo neverjetno. Kadarkoli je najboljši igralec Olimpije Daneu prodir pod nasprotni koš, so ga španci vedno pokosili, tako je v zadnjih treh minutah bil Daneu petkrat na tleh, pa sta sodnika dosodila samo eno osebno napako. Kljub porazu so ljubljanski študentje pokazali odlično "gro" in zelo dvignili ugled slovenske košarke.

V Buenos Airesu je bilo svetovno prvenstvo v floretu. Pri posameznikih je osvojil prvo mesto Svežnikov (Z.S. S.R.), sledita mu Woyda (Poljska) in Brecht (Nemčija). Romunka Szabo je svetovna prvakinja pri damah, druga je Gorčeva (ZSSR) in tretja Madžarka Nagy. — V Moštenem tekmovanju so

AMERIŠKI SATELITI

Amerikanci so prejšnji teden izstrelili v vesolje na eliptično krožno pot televizijski satelit Telstar, ki ga je izdelala ameriška Telephone in Telegraph Bell Co. S tem satelitom so prvič prenašali "živo" televizijo z ameriškega kontinenta v Anglijo in druge evropske države, iz Evrope pa je prva oddala televizijske slike preko tega satelita Francija.

Amerikanci nameravajo izstreliti v vesolje mrežo podobnih satelitov, da bodo lahko na vseh kontinentih gledali televizije iz katere koli države.

Poskus, s katerim so Amerikanci preteklo nedeljo nameravali poslati proti Veneri nov satelit, pa se jim je ponesrečil, ko so morali raketo zaradi nepravilnega letenja razstreliti. V kratkem nameravajo poslati proti Veneri novo raketo.

IVAN PREGELJ

Otroci sonca

"Ti zgovorna, Tončka! Kaj pa oče? Ali so doma?"

"So pa," je odgovorila deklica.

"Pa zdravi, po navadi?"

"Hvala Bogu, nič ne tožijo."

"Kaj pa vedve?"

"Medve," je menila deklica rahlo nagajivo, "saj vidite."

"Ti že, pamž pavaljani," je govoril geometer, ampak Matilda. Kaj? Ali ji še srce nagaja?"

Ko je tako nagovoril starejšo, ki je povečala strmežljivo glavo in se sklanjala v žito, kakor da hoče skriti svoje trudno bujno telo v umazanem delavskem oblaku, se mu je hotelo oko užgati nekam karajoče pomilovalno. Dekle je moralo čutiti ta zreli moški pogled. Nekaj se je hotelo bolno upreti v njej. Pa ni mogla. Plaho, vdano je potožila:

"Saj veste. Pot navkreber me duši."

"Saj," je rekel geometer, "in pri dohtarju v trgu seveda se nisi bila."

"Počemu neki," se je skušala otrešiti vznemirjena deklica njegove nege in skrbi. Pa se kaj močno in vidno nepriljetno sramovala in je on vedel, kako ji je že ob sami misli na zdravnika, ki bi jo preiskoval.

"Da se dohtarja tako bojiš," je karzal mehko.

"Bojim se ga ne," je odvrnila ne kaj bolj živo.

"A sram te je, sem mislil reči," je

govoril on, "pa se mi zdi smešna, Tilda, prav zares, in ti bo še žal, ko bo prepozno. Umrla boš."

"Saj boste Vi tudi," je vzklila deklica nekoliko bolj vedro, on pa je mozeval nekoliko namenoma dražljivo:

"Ne, prav zares. Nisem te vesel in smešna si s svojo neumno pametjo. Mar je zdravniku nekaj bele kože."

"Tak molčite," je vzklila deklica bridko. Njena sestra pa je pritrdila:

"Saj. Vsi jo priganjamo doma, pa noče."

"Mir mi že dajte vsi skupaj," je zastokala nestrpno starejša.

"Ali ti ne želimo le dobrega?" je ugovarjala mlajša. Toplo in prizanešljivo je menil geometer:

"Kaj neki! Prijetno seveda ni. Pa naredi tako, Tilda, kakor da je za pokoro in za grehe. Ali pa za verne duše."

Deklica je dvignila obraz in pogledala dolgo in prisrčno na moža. Medlo se je nasmehnila in odgovorila:

"Kajpada. Samo norčujete se."

"Hudiča!" je hahljala geometru zdravo iz besede in močne npravi. "Kolnem, da boš verjela, četudi ni lepo. Norčujem se pa ne. Svoje glavo otroče si, kako naj ti dopovem? Saj si menda nisi sama kriva svoje slabosti. Le čemu tedaj taka plahost! In če je kaj ženskega narobe, zlojda, mar svoje ženske duše ne hodiš zdraviti tudi k moškemu

Z NARODNIMI NOŠAMI NA PLAN!

še za prve prijavljence. Zvedeli boste vse podrobnosti, ki pridejo v poštev pri švanju narodnih noš. Do sedaj je prijavljenih 49 narodnih noš. Predvsem so to gorenjske, želeto pa je, da bi se prigrasili še Primorci, Štajerci, Dolenjci, Prekmurci, Korošci in da bi v svojih narodnih nošah nastopali pri proslavah in povečali lepoto in pestrost naših narodnih noš. Skušali bomo doseči plačilo v obrokih za tiste, ki bi ne mogli plačati takoj. Ne odlašajte s prijavo, ker to bo pocenilo nabavo.

Sanmartinski odsek SFZ bo imel v nedeljo, 29. julija, po sv. maši svoj redni sestanek v prostorih Slov. doma v San Martinu. Vabljeni vsi člani, pa tudi ostali, ki še niso člani.

Vse člane Slovenskega doma v San Martinu obveščamo, da se prične šahovski turnir za prvenstvo doma v nedeljo, 29. julija ob 6 v prostorih Slov. doma. Prijava sprejemata gg. Božo Šušteršič in Miha Smersu. Vsi šahisti prisrčno vabljeni. — Šahovski odbor.

Izredni občni zbor Zveze slovenskih srednješolcev bo v nedeljo, 29. julija po sv. maši na R. Falconu. Dijak, tvoja dolžnost je, da se ga udeležiš. Odbor. Otroška prireditve v Slomškovem domu bo v nedeljo, 29. julija, ob 16. Za otroško tombolo so pripravili lepi dobrotki, prav tako tudi pecivo za čajanko. Starši! Pripeljite v nedeljo, 29. t. m., svoje otroke v Slomškov dom!

Roditeljski sestanek v Slomškovem domu bo istočasno kot otroška prireditve — 29. julija ob 16. Pridite vsi!

VII. kulturni večer SKA bo v soboto, 4. avgusta, ob 7 pri Bullrichu, Sarandini 41, Capital. Predaval bo č. g. dr. Alfonz Čuk, ki je prispel iz Severne Amerike v Argentino na obisk, o vlogi in pomenu psihologije v ZDA. Po predavanju bo g. predavatelj dal rad še druga pojasnila o življenju in razmerah v Združenih državah.

Pozor Sanmartinska dekleta! Vse tople vebljene na naš drugi občni zbor, ki bo v nedeljo, 6. avgusta, po slovenski sv. maši v Domu. Od udeležbe je odvisna prihodnost našega odseka.

Vsa dekleta, naraščajnice in prijateljice Moronskega okraja prisrčno vabljene na ustanovni občni zbor, ki bo prvo nedeljo v avgustu ob 2 popoldne na Pristavi. Po zaključku nas fantovski odsek vabi na čajanko.

Vsi rojaki, posebno še mladina, so vabljeni, da se udeležijo desetega Socialnega dne, ki se bo vršil v nedeljo, 12. avgusta 1962, v Slovenski hiši na Ramón Falconu 4158, s prčetkom ob 8 zjutraj. Ob tej uri bo sv. maša nato pa sledijo predavanja. Č. g. prof. dr. Ignacij Lenček bo govoril o vprašanju odnosov med generacijami iz načelnega stališča in pokazal rešitve, ki izhajajo iz trdnih temeljev krščanske etike in filozofije. G. Ruda Jurčec bo prikazal borbo med starimi in mladimi v preteklosti, pokazal njene vzroke in posledice.

SLOV. DOM V SAN MARTINU
vabi vse rojake na

KOLINE

ki bodo v soboto, 28. julija zvečer. Ob tej priložnosti bo v prostorih doma razstavljen na ogled popolnoma novi

znamke De Carlo, mod. Glamour 1962, ki bo glavni dobitnik velike sanmartinske tombole

Pridite in ob uživanju slastnih kolin si ogledajte avto!

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS

priredi v nedeljo 5. avgusta

KOLINE

Pričetek popoldne

Sodeluje domača godba

Vabljeni!

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35-8827 Buenos Aires

ce. Tudi naših vprašanj pretekle dobe se bo dotaknil, da se bomo lahko učili iz lastnih napak in tako laže pristopili k praktičnemu delu. G. Marko Krem. žar nam bo orisal sedanjí položaj med nami, kaj mislijo mladi v naši skupnosti in nakazal pota, po katerih moramo hoditi vsi in vsaki, ki mu je pri srcu dobrobit naše skupnosti in posebej še slovenske mladine v tujini.

Otvoritev športnega igrišča Slomškovega doma bo v nedeljo, 12. avgusta popoldne. V spored prireditve sta vključeni tekmovalje v odbojki in prosta zabava. Podrobnosti bomo še objavili.

Slovenska kulturna akcija se je preselila iz dosedanjih prostorov v ulici Alvarado 350, Ramos Mejía, v nove prostore v ulici Castelli 371, Ramos Mejía. Sedanjí prostorji so v sobi, ki jo je imel Slovenski pevski zbor Gallus v hiši, v kateri stanujejo Slovenci

DRUŠTVO SLOVENSKE PROTIKOMUNISTIČNE BORCEV IN KONZORCIJ "VESTNIKA"

vabi vse rojake na

Družabni večer

ki bo dne 5. avgusta 1962

v dvorani kluba Excelsior, Santos Lugares, ulica Patricios 457
ORKESTER MOULIN ROUGE

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires,
T. E. 69-9503

Argentina

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 688.209

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1962: za Argentno \$ 530.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.

Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires, T. E. 33-7213

VSE KAR POREBUJEŠ ZA

SVOJ DOM,

ti nudi

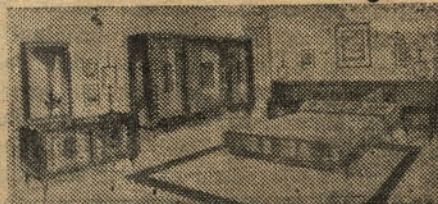

CENA, KVALITETA

dolgoročno odplačevanje

Certito 2245 Lomas del Mirador

ZENINI — NEVESTE!

Kjer stanovanje opremi Rado, veselo je staro in mlado!

LOS ANDES — RADOVAN SOBAN
Blanco Encalada 261 Villa Madero

„PRELJUBO VESELJE,

OJ, KJE SI DOMA?“

je naslov prireditvi študentov škofovega zavoda, ki se bo vršila zadnjo nedeljo v avgustu (26. avgusta).

Tončka se je začela veselo in nagnjeno smejeti, njena sestra pa je nagnila obraz še niže v žito, da bi skrila rdečico, ki jo je zalila, kakor da je pogledala v razbeljeno krušno peč. Geometer je ni opazoval, oprezoval je jedri život živahne in nekoliko igrive sestre, tako da se je zmedla. On pa je bil vesel svoje moči in zdrave močnatosti pa je veleval drzko:

„No? Ali smo ob besedo? Kaj tega pa veste vedve omeni?“

„Nič slabega, kaj bi pravila.“

„Da se ženim?“ je vprašal in je bušila v smeh.

„Saj. Ali se mar ne?“

Starejša je bila z licem popolnoma v zemlji. Slepno in čudno krčevito je rvala iz sočne rasti, da se je mlajša začudila, kako pleve. S čudno odločnostjo se je starejša vzpela po koncu, vsa bela v lice, ki je še kratko prej rdelo prav do sinjih oči. S pol odprtimi ustnicami je zablajala po zraku in si nesla roko na srčno stran. Ne sestra ne geometer je nista videla.

„Da se ženim, pa da sem menda hudo neroden," je govoril France, „tako, je-li, si hotela reči, a?“

„Vsak po svoje," je dražilo dekle, „kakor tisti, ki je kozo s svedrom drl.“

„Tebe bom s šbo po gobcu potipal, otroče, če pa takoj miru ne daš," je odgovoril moški in se nato zresnil.

„Kaj bi čenčali prazno," je nato spre govoril. „Vajina ura in moja bo prišla. Morda tudi ne bo. Kaj, Tilda? Ti se ne smeješ. Jez se tudi ne več. Tončka me je spravila ob dobro voljo.“

„Pa vendar ne," je bila mlajša še vedno vesela. „Ali že pojdete? Seveda, podvizajte! Pri nas so družba iz trga. Vam so prišli naproti.“

„Parkelj ti jezični, kako se razvija," je odvrnil France. „Ala! Za delom! Plevi, da ne bodo oče pa mati hudi.“

„Kolnete kot Tolminec," je dražila deklica.

„To pa. Hudič me ne jemlji," je rekel zopet vedro, zamahnil v pozdrav in stopil po cesti dalje. Preden je utonil za ovinek, je obstal, se ozrl in zaklical:

„Srečno, dekletci. Ali naj očetu kaj sporočim? Da sem že hudo žejen, pa na vajin račun.“

„Če je tolika suša, le kar," je menila Tončka, „pa če Vas sram ne bo pred drugimi.“

„Nak" je odvrnil, „plj bom rajši na upanje. Nekaj nageljčkov bom pa snel z okna.“

„Ali zase?" je dražilo dekle.

„Meniš, da tvojemu Jaki," je vrnil. „Bom že povedala.“

„Kar. Tu smo!"

Pa je zopet zavriskal, da je bistro odjeknilo. Trenotno je bil za ovinkom in kar dobro mu je delo, da plevce ne vidite. Zakaj le nekaj korakov pred seboj je zagledal dvoje drugačnih deklet. Z grive kraj ceste, kjer ste bili sedli, ste planili in se zagledali presenečeno vanj. Njega je obšla zadrega. Ni se takoj našel. Že ga je ogovorila mlajša in nžja:

„še enkrat, gospod Poznik, še enkrat!"

(Dalje prihodnjic)